

Redaktor naczelny — Leonard Wachalski, zastępca redaktora naczelnego i kierownik działu publicystyki — Eugeniusz Kitzmann, sekretarz redakcji — Marian Flejsterowicz i Wiesław Porzycki, kierownicy działów: kultury — Janusz Biniek, mieszkowski — Eugeniusz Cofa, sportowego — Tadeusz Kacmarek, terenowego — Józef Pieprzyk. Działu serwisu informacyjno-politycznego do druku przygotował Feliks Bilos.

15 lat nad Dunajem i Cisą

Wielkie święto narodu węgierskiego

Z Budapesztu do Szekesfehervar prowadzi stara, historyczna droga. Zbudowali ją Rzymianie, władający ongiś ziemią węgierską — ówczesną Pannonią, zakładający tam miasta i osiedla — wśród nich Szekesfehervar — rzymskie Alba Regia.

Przed 15 laty Szekesfehervar — stare, pełne zabytków miasto koronacyjne królów węgierskich — powitało wyzwolenie jako ośrodek prowincjonalny, o zaledwie 32 tysiącach mieszkańców, zamknięty w historii, w zatekłej atmosferze feudalizmu, zastoju, bied.

ROZWÓJ PRZEMYSŁU

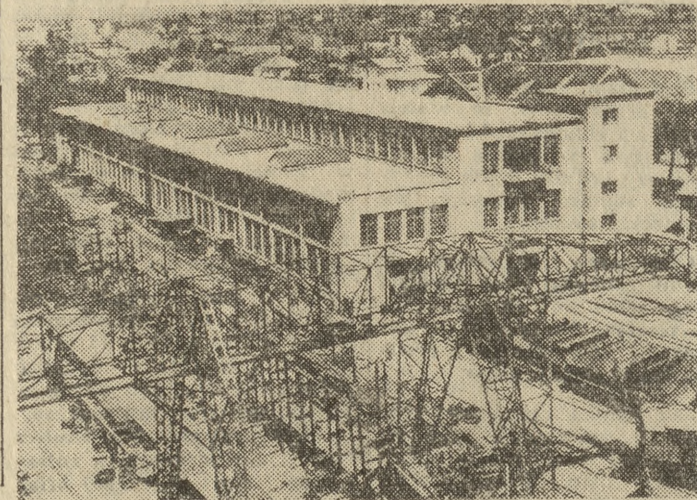
W ciągu minionych lat dużo mówiono o nowych, powstałych na Węgrzech miastach wielkiego przemysłu: Szatnivaros, Komle, Varpalota, Kazinobaroika. O takich miejscowościach jak Szekesfehervar słyszało się dość rzadko. A przecież dziś — po 15 zaledwie latach jest to zupełnie nowe miasto. Ludność przekroczyła 60 tysięcy i ma wkrótce wzrosnąć do 75 tys.

Obok pieczołowicie restaurowanych zabytków wyrosły nowe dzielnice mieszkalne. Z jednego przed wyzwoleniem zakładu, który coś niecoś miał wspólnego z przemysłem wielkiej farbiarni — wyrosły jedno z największych w kraju zakłady włókiennicze. Tysiące ludzi znalazło pracę w dużej fabryce telewizorów, w fabryce silników, w elektrowni, cegielni, w powstającym dużym kombinacie aluminiowym.

OGROMNY SKOK

Podobne przemiany objęły całe Węgry w ciągu ubiegłych lat piętnastu. Te właśnie przemiany, poważne osiągnięcia w gospodarce i kulturze, w rozwoju nauki, w polepszeniu warunków bytowych ludności — podsumowuje dziś naród węgierski, uroczystość obchodząc 15 rocznicę

Wielki krok naprzód zrobił na Węgrzech przemysł zbrojeniowy. W tych dniach spuszczone na wodę 2 jednostki o wyporności 1500 ton każda, wyprodukowane na zamówienie Związku Radzieckiego. Na zdjęciu: Zakłady budowy statków im. Gheorghiu-Dej Fot. — CAF

Gustaw Butlow

wyzwolenia kraju z jarzma faszystowskiego.

Z bilansu tego wynika podstawowy wniosek — taki sam, jaki wysnuł nasz naród, spoglądając na przebytą drogę z perspektywy 15 lat Polski Ludowej: jeśli Węgry jak i Polska potrafiły w ciągu tak krótkiego okresu czasu podnieść się z wielowiekowego zacołania do poziomu krajów uprzemysłowionych, rozwiniętych gospodarczo — to stało się to możliwe tylko w warunkach władzy ludowej.

Swoje piętnastoletnie Węgry świętują jako naród skonsolidowany, w którego bycie w ciągu ubiegłych trzech lat nastąpiło dalsze pogłębienie procesów demokratyzacji życia politycznego i porządkowania gospodarki narodowej

NASZA WSPÓLPRACA

Pobył polskiej delegacji par tyjno-rządowej na Węgrzech, niedawna rewizyta czelownych przedstawicieli węgierskiej partii i rządu w naszym kraju, podpisanie wieloletniej umowy o wzajemnej wymianie towarowej w latach 1961—65 — wyraźnie wskazują, że współpraca naszych narodów będzie się nadal rozszerzać i pogłębiać z obopólną korzyścią, ułatwi i przyspieszy rozwój obu krajów.

Krzysztof Zarewicz

Z kroniki sądowej

Produkowali kłódki... na złom

Do Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu, trafiła niecodzienna sprawa, w której stan faktyczny — według aktu oskarżenia — przedstawia się następująco:

W 1958 roku Przedsiębiorstwo Obróbki Metali nr 2 we Wronkach (pow. Szamotuły) rozpoczęło produkcję kłódki tzw. górniczych. Dokumentacja techniczna i oprzyrządowanie kłódki sporządzone były przez POM, natomiast prace wykonywali więźniowie. Po jakimś czasie sprzedano pierw-

szą partię — 13 tys. sztuk. Reakcją była seria reklamacji. Zła produkcja poszczególnych detali i niedbały montaż spowodowały wyprodukowanie kłódki niespodzianek. Oznaczały się one tym, że trudno je było zamknąć lub po zamknięciu otworzyć. Słowem — nadawały się tylko na złom. Do takiego też wniosku doszła komisja i zdyskwalifikowała 31 tys. kłódki. Partacka robota naraziła przedsiębiorstwo na blisko ćwierć miliona złotych straty.

W związku z kłódkową aferą prokurator postawił w stan oskarżenia głównych inżynierów — E. Staszewskiego i F. Sadowskiego oraz kierownika kontroli technicznej J. Hajaca. (ak)

„Koziółki”

Na 151 Poznańską Grę Liczbową „Koziółki” na dzień 3 bm. wpłynęły 563.753 zakłady o łącznej wartości 1.691.259 zł. Fundusz nagród wynosi 930.192,45 zł.

W wyniku publicznego komisijnego losowania, które odbyło się w Ostrowie Wlkp. zostały wylosowane następujące numery wygrywające: 5, 15, 16, 24, 36 (na)

SPRAWY NIEMIEC

STRACH PRZED POKOJEM

Pod tym tytułem tutejsza „Kölnische Rundschau” zamieszcza artykuł wstępny, w którym broni Adenauera przed zarzutami za klócania pokoju światowego. Prowadząc swą myśl przy pomocy wyświechtanych sloganów antyradzieckiej propagandy dziennik zapewnia w konkluzji, że „to nie odprężenie jest tym czego się boi Adenauer” lecz „kapitulacja Zachodu przed Moskwą”. Pomijając użyte tu „argumenty” — zamieszczenie komentarza na ten temat w dzienniku sblizonym wyraźnie na rynek wewnętrzny, może być traktowane jako dowód wzrastającego w społeczeństwie NRF zrozumięcia istotnej sprzeczności między polityką Adenauera a aktualnym rozwojem sytuacji międzynarodowej.

AMBASADA POUCZA

Ambasador boński w USA, Grewe — coraz częściej występujący w roli teoretyka polityki adenauerskiej — „ostrzeż” ponownie Zachód przed jakimikolwiek kompromisami ze Związkiem Radzieckim w odniesieniu do problemu Berlina oraz problemu Niemiec jako całości.

Grewe, wygłaszając odczyt w Haverford College, zapewnił kategorycznie swych słuchaczy, że neutralizacja Niemiec i wyłączenie Bundeswehry z NATO oznaczałoby kompletne załamanie się atlantyckiej wspólnoty.

NIEZADOWOLENIE

Kancelarz Adenauer i prezes Federalnego Zrzeszenia Przemysłu Niemieckiego (BDI) Fritz Berg — wypowiedzieli się ostro przeciw zachodniomemieckim przedsięwzięciom, które na nie dawno zakończonych Targach Lipskich wykazywały zbyt wiele „życzliwości wobec Wschodu”.

W ich oświadczeniu, opublikowanym przez urząd prasowy NRF, czytamy m. in. „Jesteśmy obaj przekonani, że zachowanie się nie których, w większości czolowych, firm jest godne pożegnania oraz szkodliwe dla interesów republiki federalnej i narodu niemieckiego”.

ZMIANY W USTAWIE

Bundestag uchwalił nowelizację obowiązującej w NRF ustawy wojskowej. Nowela przewiduje m. in. przedłużenie okresu szkolenia dla kandydatów na oficerów rekrutujących się z tzw. „białych roczników” (1927—1937) o dalsze dwa lata, przedłużenie powszechnego obowiązku wojskowego z 35 do 40 roku życia. ZAP

GŁOS OBSERWATORA

Miecz i dolar

Wpływy Pentagonu w przemyśle

W miarę postępu rokowań w Komitecie Rozbrojeniowym Dziesięciu i zbliżającego się terminu spotkania na szczycie (16 maja), zwolennicy dalszego trwania wyścigu zbrojeń aktywizują się.

SZTYWNE STANOWISKO

Zastanawiające jest, że w ciągu ostatnich tygodni uwidacznia się jakby usztywnienie stanowiska USA w wielu sprawach, mających poważny związek z problemem rozbrojenia, jakby pewne odchylenie od ducha Camp Davida.

W prasie zachodniej określono, że jest to wynikiem zwycięstwa stanowiska i wpływów Pentagonu, a więc wpływów czynnych wojskowych na politykę Hertera i Eisenhowera.

Ale czy tylko? Czy tylko generałowie i admirałowie z Pentagonu i poszczególnych sztabów wojsk oddziałują obecnie na stanowisko rządu USA?

GENERAŁOWIE

O toż bynajmniej. Główną siłą napędową rozwijanej w USA akcji przeciwko odprężeniu międzynarodowemu był, jest i pozostaje wielki kapitał monopolu, związany z przemysłem zbrojeniowym. Generałowie tego przemysłu usiłują wbrew opinii światowej, wbrew opinii poważnych kół kapitalistycznych w samych Stanach Zjednoczonych, dalej utrzymywać kurs polityki na kontynuowanie zbrojeń.

Napisaliśmy generałowie przemysłu. Chodzi tu nie tylko o przenośnię, o cywilnych tylko jego kierowników. Chodzi tu o rzeczywistych wojskowych, którzy znaleźli się w przemyśle na kierowniczych stanowiskach i sprzęgli wpływy i interesy przemysłu z Pentagonem, z rządem USA. Nie na próżno francuski „Monde” nazwał obecne stosunki w USA „złotym wiekiem amerykańskich generałów”. Potwierdza to zresztą amerykański tygodnik „Newsweek”, który opisuje rolę, jaką nie od dziś odgrywają byli generałowie w różnych dziedzinach przemysłu, podkreślając, że są oni „bardzo pomocni przedsiębiorstwom wykonującym zamówienia ministerstwa obrony”.

Oto kilka przykładów. Admirał Moreel, który budował bazy marynarki wojennej w różnych częściach świata, został prezesem „Jones and Laughlin Steel” z poborami 150 tysięcy dolarów rocznie.

Generał McArthur, były szef inwazji na Korei, jest generalnym dyrektorem koncernu „Remington Raeds”, a generał Leslie Groves, b. kierownik produkcji pierwszych bomb atomowych w wojsku, został wiceprezesem tegoż koncernu.

Byli przewodniczący kolegium szefów sztabu, generał Bradley kieruje firmą „Laboratoria Bulowa”, zajmujących się urządzeniami elektronowymi.

Generał L. Clay został prezesem „Continental Can”, a generał Bedell Smith — wiceprezesem koncernu „American Machine and Foundry” i prezesem wydziału atomowego tegoż koncernu.

CO ZWYCIĘŻY?

Listę tę można by dalej snuć jeszcze długo, ale wystarczy chyba przytoczyć miarodajną informację, zawartą w raporcie amerykańskiego senatora Douglasa z roku 1959, który podaje, że w 100 firmach, produkujących na zamówienie rządowe 74% wszystkich materiałów wojskowych, zatrudnionych jest 721 byłych wyższych oficerów armii, lotnictwa i marynarki.

Jeśli dodamy do tego sporą plejadę b. generałów USA, zajmujących dawniej i obecnie poważne pozycje w dyplomacji, którym ich stanowiska pozwalały i pozwalają wpływać na wielkie dyskusje polityczne w łonie rządu USA — to stanie się jasne, dlaczego wojskowi mogą zdobywać niebezpieczny wpływ na politykę zagraniczną USA.

Prawdą jest, że zbyt wojownicze wystąpienia wojskowych napotykały na opór i negatywną reakcję opinii amerykańskiej, częściej senatorów i przedstawicieli rządu. Niemniej jednak wpływy wojskowych zwłaszcza w decyzjach dotyczących rozbrojenia nie można lekceważyć. Najbliższy czas pokaże, co w USA zwycięży: przymierze miecza i dolara, czy żywotne interesy kraju i jego narodu.

Gustaw Butlow

Najpierw pokażcie, co umiecie

O szkoleniu zawodowym i zatrudnianiu młodzieży

W „Wiepofanie” młodzież ZMS ogłosiła I półroczną br. okresem wzmoczonego postępu technicznego. Zespoły i detale z pieczęcią „postęp techniczny” brane są do obróbki w pierwszej kolejności. 19 członków ZMS uczy się na kursie czeladniczym, a 11 — na mistrzowskim. Młodzi inżynierowie zorganizowali „koło pomocy naukowej” dla 40 uczniów fabryki. Odbyło się już 6 wykładów...

Pieczka ZMS nad szkoleniem

W Fabryce Wagonów HCP, kierownictwo powierzyło organizacji ZMS pieczę nad działem szkolenia zawodowego. Organizacja wystąpiła z wnioskiem o przeprowadzenie wśród załogi egzaminów ze znajomości rysunków technicznych oraz obowiązkowych kursów z tego przedmiotu, tworzy się przy pomocy NOT i Klubu kółka samokształceniowe, studiujące zagadnienia budowy nadwozi, podwozi, oświetlenia, itp...

W ZNTK, inżynierowie i technicy — członkowie ZMS, zobowiązali się pomagać młodym robotnikom w opracowywaniu technicznym wniosków racjonalizatorskich; postulują zorganizowanie kursów, na których chętni zapoznawaliby się z budową lokomotyw spalinowych i elektro-wozów.

Oto kilka przykładów, wynotowanych z dyskusji na miejskiej naradzie młodych inżynierów i techników, zorganizowanej przez KM ZMS.

Czy narada swe zadanie spełniła? I tak i nie.

Jakie cele postawiła młodym inżynierom instancja miejska?

Przed wszystkim: włączenie się do rozwoju techniki w ogóle; przekazywanie zdobytej wiedzy robotnikom; organizowanie współzawodnictwa pracy; rozwijanie racjo-

nalizatorstwa i wykrywanie rezerw produkcyjnych oraz zwiększenie liczby organizacji ZMS.

Gdzie młodzieńczy rozmach?

Była to narada młodych inżynierów i techników, a więc grupy, która powinna spełnić rolę tarana uderzeniowego, skierowanego na konserwizm i rutynę w naszej technice. Grupy, która nie powinna bezkrytycznie zgadzać się z stosowanymi u nas tradycyjnymi konstrukcjami, technologią, normami zużycia materiałów, kosztami wyrobów; nie zgadzać się bezkrytycznie z brzydota budowanych domów i setek innych przedmiotów. O tych sprawach jednak niewiele było w referacie, a w dyskusji — 1 głos!

Przyziemność spojrzeń na sprawy techniczne, nie pobudza wyobraźni jak nasze socjalistyczne społeczeństwo wyglądać ma za lat np. 20. Gdzie więc ta przyszłowiowa światoburozość młodych? Czy tylko w okrzyku: „Młodzież woła grom-

kim głosem! Więcej opieki nad młodymi, postawienia jej na odpowiednie stanowiska, a wtedy ta młodzież da więcej” (cytat dosłowny) — ma się ona przejawiać?

...A przedtem dać więcej nie można? Czy zaraz po studiach funkcja młodego konstruktora, młodego technologa bądź asystenta — nie jest poważnym stanowiskiem? Czy tylko fotel kierownika ma w sobie coś, co dodaje szczególnej wiedzy i rozumu?

Proszę mnie źle nie rozumieć. Nie jestem przeciwnikiem pomocy i awansu dla młodzieży. Ale, gdy widzę 25-letniego atletycznego młodzieńca, narzekającego zbolalym głosem na brak opieki — to mnie strach ogarnia. Czy to młode pokolenie nie jest przypadkiem zbyt wygodne? Można by więc także gromkim głosem zakrzyknąć: „Młodzi! Pokażcie co nowego umiecie stworzyć w technice, technologii i organizacji przemysłu!” A wtedy stanowiska będą konsekwencją takiego działania.

Paweł Chmaj

Projekty szkół – też ważne

Kłopoty typowego budownictwa

Według specjalnego zarządzenia Ministerstwa Oświaty, budownictwo szkolne powinno korzystać niemal wyłącznie z typowych i powtarzalnych (czyli nie wymagających adaptacji) projektów, opracowywanych dla całego kraju przez Biuro Studiów i Projektów Typowych Budownictwa Miejskiego w Warszawie. W roku bieżącym około 76 proc. szkolnych inwestycji ma być zrealizowanych w ten właśnie sposób.

Dotychczas najwyższy stopień stypizowania budownictwa szkół osiągnięto w Wrocławiu – 100% (ale w województwie wrocławskim już tylko 54 %, w województwie bydgoskim – 93%, w województwie warszawskim – 91%, w lubelskim – 86%; w województwie katowickim tylko 54%) w województwie 50%, a w samym Krakowie zaledwie 20%.

Na pewno różnicowanie to wiąże się bezpośrednio z ar-

ten sposób teoretycznie wygląda sprawa typizacji w szkolnym budownictwie.

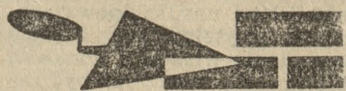
TEORIA? OWSZEM ALE PRAKTYKA...

A praktyka? Ta, niestety, nie przebiega tak składnie, jakby to wynikało z teoretycznych założeń. Jest w niej wiele potknięć, niedociągnięć, a także niekonsekwencji.

Przed wszystkim sprawa bodajże podstawowa – jakość obowiązujących projektów typowych. Samo pojęcie projektu typowego jest już niejako synonimem oszczędności w budowie, a także jej przyspieszenia. Projekty typowe powinny bowiem przewidywać stosowanie nowych materiałów budowlanych – znormalizowanych prefabrykatów. Tymczasem poważna część obowiązujących projektów przewiduje tradycyjne materiały i metody budowania. Jak zresztą może być inaczej, skoro na 50 aktualnie obowiązujących – 20 projektów opiera się na normalizacji ni mniej ni więcej tylko z...

1953 roku. A od tego czasu wiele zmieniło się w naszym budownictwie. Projekty również w bardzo tradycyjny sposób rozwiązują funkcjonalne założenia budynku szkolnego – jego rolę, wykorzystanie, itp.

Na szczęście – jak obiecuje Ministerstwo Oświaty

– w roku bieżącym wycofanych zostanie wiele projektów, nie odpowiadających aktualnym wymaganiom. Ponad 40 nowych projektów opierać się będzie już na najnowszym normatywie architektoniczno-budowlanym.

Niska jakość typowych projektów, to jednak nie tylko sprawa ich technicznego zafacjaniania, ale również niedbałości w samym rysunkowym i obliczeniowym wykonaniu. Zdarza się np., że długość budynku jest niezgodna z sumą wymiarów poszczególnych pomieszczeń i grubością ścian. Różnica – „tylko” 30 cm... Tak plan trzeba przerobić, przerysować, przeliczyć. Zresztą niejednokrotnie trzeba to robić również z planami bezpłatnie wyliczonymi, odbitki bowiem każdorazowo wykonywane na zamówienie terenowego inwestora, bywają miejscami nieczytelne. Drobniostka to, co prawda, ale jednak kosztuje i... irytuje.

ADAPTACJE PROJEKTÓW TYPOWYCH

To oczywiste, że projekty typowe, nawet te najlepsze, nie mogą uwzględnić specyficznych właściwości różnych zakątków kraju, dlatego zazwyczaj są adaptowane. Oczywiście, adaptacja musi być tańsza niż projekt wykonany na indywidualne zamówienie. Tymczasem niejednokrotnie koszt adaptacji przewyższa koszty indywidualnego projektu. Miejscowi projektanci bowiem, zamiast niezbędnych zmian i przystosowań, za wszelką cenę starają się na projekcie typowym pozostawić piętno swej indywidualności.

Jeżeli projekt wymaga rzeczywiście generalnych przeróbek, których koszt przewyż-

sza koszt indywidualnego projektu – na pewno trzeba skorzystać raczej z tego ostatniego. Nikt bowiem nie powiedział, że każda bezwzględnie szkoła musi być budowana według typowego projektu. W całej tej sprawie należy zachować wiele rozsądku i rzetelności, zarówno ze strony miejscowych projektantów, jak i inwestorów.

Dążyć jednak trzeba do tego, by – zgodnie z planem – 76% nowych szkół zbudowano rzeczywiście według projektów typowych, bo to i ta niej i szybciej. Warto też chyba postarać się, aby kuratoria oprócz katalogów posiadały także komplet gotowych dokumentacji, albo żeby biuro projektów w Warszawie otrzymało kredyty na wyprodukowanie pewnej ilości egzemplarzy projektów na zapas. Wtedy na pewno skróciłby się wydatnie czas wdrożki zamówionego projektu od biura do inwestora. Nie sposób bowiem przejść do porządku nad tym, że jeszcze dzisiaj do wielu inwestorów nie dotarły projekty zamówione w grudniu ubiegłego roku.

AGES

Nad wodą...

Pierwsze ciepłe dni wiosenne zwabiły „maluchów” nad wodę. Za wcześnie jeszcze na brodenie, ale wygrzewać się nad rzeką już można...

Fot. — K. Przychodzki

Prawo i życie

Psychicznie chory

Ubezpieczeniowanie całkowite może nastąpić na podstawie postanowienia sądu w stosunku do osoby, która – jak głosi prawo – „wskutek choroby psychicznej albo niedorozwoju psychicznego, nie jest w stanie kierować swoim postępowaniem”.

Osoba ubezwłasnowolniona całkowicie traktowana jest pod względem prawnym, jak osoba małoletnia, a więc ustanawia się dla niej opiekuna, który ją reprezentuje i zarządza jej majątkiem.

Na tle sprawy, w której mąż i siostra pewnej osoby łącznie wystąpili o orzeczenie jej ubezwłasnowolnienia, Sąd Najwyższy ustalił, jak powinno być przeprowadzone postępowanie o ubezwłasnowolnienie osoby psychicznie chorej.

Sąd, przed którym toczy się postępowanie o ubezwłasnowolnienie – powinien w pełni wykorzystać przysługujące mu uprawnienia w

dażeniu do ustalenia prawdziwego stanu rzeczy. Sąd ma obowiązek bezpośredniego przeprowadzenia wszystkich dowodów w sprawie, nie zadowalając się poczynaniami wnioskodawców. Sąd musi mieć na względzie, że w tego rodzaju sprawach, ustalenie podłoża faktycznego, a więc stwierdzenie choroby lub umysłowego niedorozwoju człowieka, wymaga szczególnej pieczołowitości, oraz że sprawy te mają ważne znaczenie społeczne.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, osoba, której postępowanie dotyczy, musi być zbadana przez biegłych psychiatrów (w razie potrzeby, musi być skierowana na dodatkowe na obserwację do Zakładu dla Nerwowo Chorych) oraz musi być wysłuchana przez sąd na rozprawie, w miarę potrzeby w obecności biegłego lekarza. Wszystkie te środki mają właśnie na względzie, by sąd, orzekający mógł nabrać pełnego przekonania, że istotnie dana osoba jest psychicznie chora w stopniu, uzasadniającym jej całkowite ubezwłasnowolnienie.

W sprawie rozważanej przez Sąd Najwyższy, stan był taki, że Sąd Wojewódzki zadowolili się jednym biegłym lekarzem – który, opinii swą, zresztą bardzo powierzchowną, wydał nie wprost wobec Sądu Wojewódzkiego, lecz za pośrednictwem Sądu Powiatowego.

Ponadto, Sąd Wojewódzki nie dokonał na rozprawie przesłuchania osoby zainteresowanej w sposób, który by mógł dać podstawę do oceny jej stanu zdrowia.

Wreszcie Sąd Wojewódzki nie rozważył należycie twierdzenia tej osoby, że jej mąż i siostra od kilku lat wykazywali wrogość wobec niej nastawienie, i że w swym wystąpieniu przeciwko niej, kierowali się względami osobistymi. Zarzuty te powinny być przez sąd sprawdzone drogą przesłuchania odpowiednich świadków.

Wobec takich uchybień, Sąd Najwyższy uchylił postanowienie nie Sądu Wojewódzkiego, orzekające ubezwłasnowolnienie całkowite żony i siostry wnioskodawców, i przekazał sprawę do Sądu Wojewódzkiego do celu ponownego jej rozpatrzenia.

W. N.

Perskie oko

Przed kilku dniami przeczytałem w „Głosie” artykuł postulujący reformę pisowni polskiej w sensie zlikwidowania „ó”, „rz”, „ch” i podobnych. Publicysta „Głosu” cytował właściwie fragmenty miesięcznika „Wychowanie”, lecz sam gorąco poparł projekt. Dowiedziałem się przy okazji jakie to kolosalne udogodnienia miałyby nasze działości, gdyby nie musieliśmy obciążać młodej pamięci tym, który to wyraz pisze się przez „ó”, a który przez „u” itd. Potem jednak wytoczono najważniejszy argument: ekonomiczny. Z powodu dość częstego używania znaków „rz”, „ch” marnuje się wielka ilość drewna.

Roztęczył się przede mną obraz pełen optymistycz-

nych perspektyw. Przypomniałem sobie własne kłopoty szkolne z pisownią i ogarnęło mnie rozczulenie, a trochę i zazdrość, na myśl, że wstępujące w progi szkolne pokolenie nie będzie już miało tych problemów.

Potem pomyślałem o naszych pięknych lasach, bo jestem miłośnikiem przyrody. Przecież co pięćdziesiąte drzewo pada z powodu używania „rz” i „ch”. A gdyby tak jeszcze zlikwidować „sz” i „cz” wówczas można by wyeliminować z wybrzeża co trzydzieste drzewo. Jakież to piękne!

Tutaj jednak spojrzę z niepokojem na maszynę do pisania, bowiem właśnie miałem zasiąść do płożenia artykułu. Gdyby rzeczywiście doszło do speł-

nienia życzeń publicystów „Wychowania”, trzeba by w maszynach wmontować jakieś nowe znaki zamiast „sz” i „cz”. Ile takich maszyn jest w Polsce? Brrr... ciarki przechodzą na samą myśl. A potem wszystkie drukarnie, w których należałoby zainstalować nowe czcionki we wszystkich krojach pisma. Rany boskie, co za robota!

Ale na tym nie koniec. Jakże to będzie? Mamy teraz w użyciu podręczniki szkolne ze starą pisownią. Przypuśćmy, że od nowego roku zaczniemy uczyć dzieci nowej pisowni. No, to chyba nie zostawimy tych starych podręczników, bo nas dzieci wysmieją. W jednych tak piszecie, w innych inaczej? Więc co, przedrukujemy wszystkie obowiązujące młodzież książki?

Ale i na tym nie koniec. Pozostaje cała współczesna proza polska i poezja. Czy i ją wydrukujemy „apiąć” od nowa (bo jeśli chodzi o wydawnictwa do 1939 r., to moglibyśmy się wyłgać, że to spuścizna po kapitalizmie)?

A przejdźmy się po mieście i poczytajmy trochę napisów na szyldach, neonach, drewnianych reklamach i przeróżnych innych formach zwracania uwagi przechodnia na towary, usługi itp. Toż to wszystko będzie musiało być od nowa zbudowane. Z czego? Oczywiście, z drewna.

Powoli piękne sny zaczęły pierzchać. Zamiast wspaniałych lasów uratowanych przez reformatorów, zobaczylem pustynie na miejscu tych lasów, które trzeba było przeznaczyć na przedruk licznych dzieł, podręczników, druków urzędowych, na budowanie nowych szyldów, reklam. Być może, iż po latach taka zmiana okazałaby się efektywna. Przypuszczam jednak, że teraz, dziś położylaby nasza gospodarka drewnem na obie łopatki.

Jesteśmy na pewno zbyt ubodzy aby sobie na taki eksperyment pozwolić. I chyba nie przedkłada się na to zdołaniem, choć niewątpliwie logika się zżyma na owe dziwaczne „rz” i inne. Warto jednak przy okazji takich pomysłów nie dać się złudzić pozorami zysków. Przy bliższym poznaniu mogą się one łatwo okazać mirażami.

Mieczysław Skąpski

Polacy na świecie

HERB POZNANIA W JOSE C. PAZ

(Argentyna) Stowarzyszenie Polaków „Poznań” w miejscowości Jose C. Paz (Argentyna) dokonało w swej siedzibie uroczystego odsłonięcia herbu miasta Poznania.

PIEŚŃ POLSKA W RADIO

Rozgłośnia argentyńska „Excelsior” nadała specjalną audycję poświęconą muzyce i pieśni polskiej w wykonaniu artystów polonijnych. Audycja ta została powtórzona przez radio Phoenix (Urugwaj).

STUDENCI W SYDNEY

(Australia). Na wyższych uczelniach w Sydney studiuje około 150 Polaków. Stu polskich studentów zapisanych jest na uniwersytecie Nowej Południowej Walii. Część z nich równocześnie studiuje i pracuje zarobkowo.

WYSTAWA ZNACZKÓW POLSKICH

(Francja). Francuski Klub Filatelistyczny „Lens - Philatelique” zorganizował w Lens doroczną wystawę znaczków pocztowych. Otwarto ją pod hasłem znaczka polskiego w związku z przypadającą w tym roku setną rocznicą jego wydania. Na wystawie zgromadzono wszystkie wydania znaczków polskich od 1860 r. do chwili obecnej, w tym również znaczki okupacyjne i obozowe.

PAMIĄTKI POLSKIE W NOWYM JORKU

(Stany Zjednoczone). The Metropolitan Museum of Art w Nowym Jorku posiada następujące zbiory zabytkowe polskie: 20 pasów słuckich z końca 18 wieku, szablę z napisem „Stefanus Batori Rex Poloniae 1585”, dwie karabele z 17 wieku, dwa miecze i dwa berdyce polskiej straży

przybocznej Augusta Mocnego oraz ryciny Daniela Chodowieckiego.

W TROSCE O MŁODE POKOLENIE

(Wielka Brytania). W Nottingham, w Anglii, odbyło się uroczyste otwarcie rozbudowanego Domu Lotnika Polskiego. Na uroczystości otwarcia podkreślono, że ma on przede wszystkim służyć polskiemu wychowaniu młodego pokolenia Polaków urodzonych na obczyźnie.

WYSTAWA FOTOGRAFIKI

Stowarzyszenie Fotografików Polskich w Londynie urządziło w lokalu polskiej YMCA indywidualną wystawę artysty – fotografa Stanisława J. Lewińskiego.

OKRUCHY POLONIJE

... Zarząd Związku Polaków w Argentynie na wniosek Polskiego Instytutu Kulturalnego w Merlo postanowił wystąpić do władz argentyńskich o nazwanie jednej z ulic Buenos Aires imieniem Polaka, bohatera narodowego Argentyny, gen. Teofila Iwanowskiego.

... Polskie Towarzystwo Wzajemnej Pomocy w Montrealu obchodzi 25-lecie swej działalności.

... W Edmonton (zachodnia Kanada) zorganizowany został drugi program radiowy w języku polskim. Audycje nadawane są raz na tydzień.

... Do nakręcanego obecnie we Francji filmu „Austerlitz” został, spośród 14-tu ubiegających się wybitnych baletmistrzów zaangażowany Polak – baletmistrz Stanisław Zmarzlik (Stanley Barry).

... Nauczyciel i działacz społeczny, dawny górnik, Antoni Dymala z Audun le Tiche we Francji obchodzi 40-lecie pracy nauczycielskiej. W czasie ubiegłej wojny brał on udział w Ruchu Oporu. Jest aktywnym członkiem Sokolstwa Polskiego.

100 MAGAZYN

PIJANI OD CZEKOLADY

Okazuje się, że w Irlandii można się upić czekoladą, przeznaczoną dla dorosłych. Zawiera ona bowiem taką dawkę alkoholu, która wystarcza, by wprowadzić w stan zamroczenia ludzi ze „słabą” głową.

WITAMINA DLA ROŚLIN

Jak twierdzą Holendrzy, spryskiwanie roztworem witaminy „C” chroni rośliny przed szkodliwym działaniem dymu w ośrodkach fabrycznych.

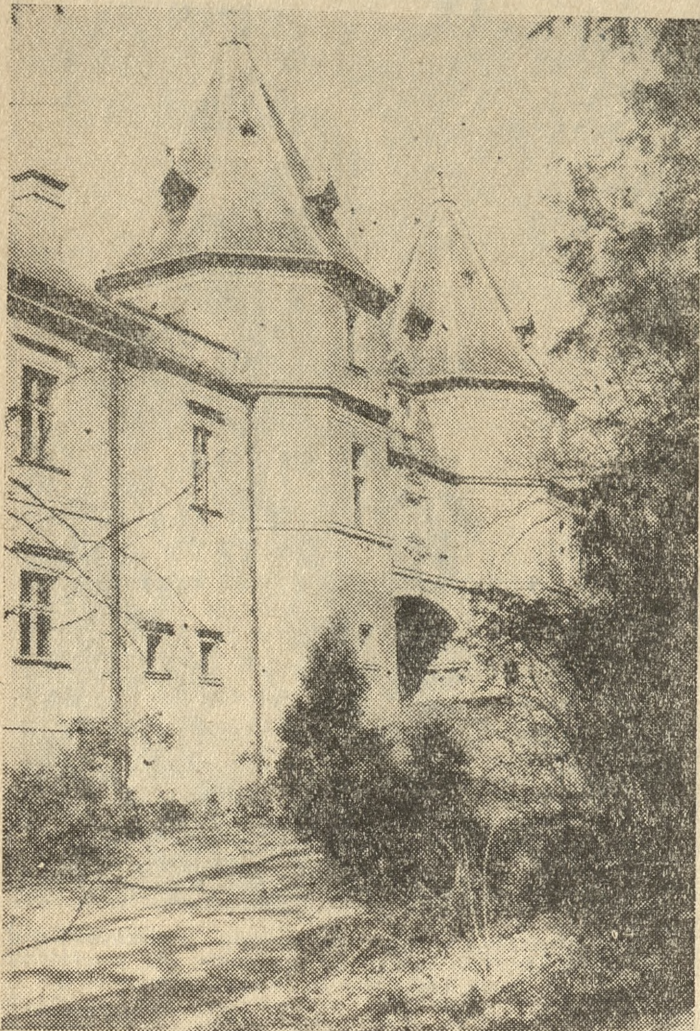
POCIĄGI POD MORZEM

Projektowany w Anglii tunel pod Kanałem La Manche ma być przeznaczony tylko dla pociągów elektrycznych.

SŁODKIE „FABRYKI”

Na terenie Polski znajduje się około 1,5 mln. uli. Pszczelarze spodziewają się w tym roku bardzo dobrych zbiorów miodu. (bro)

Urok Gołuchowa

Zamek w Gołuchowie (powiat Pleszew) zawsze był atrakcją dla wycieczkowiczów Kalisza. Przed wojną mieszcili się tu słynne wazy greckie, o które toczył się głośny spór pomiędzy województwem poznańskim a Warszawą. Obecnie w zamku przeprowadza się remont. Mniej więcej za cztery miesiące zamek zostanie udostępniony dla turystów.

Na zdjęciu górnym: główne wejście do tego jednego z najpiękniejszych zabytków architektury w Wielkopolsce.

Niemniej piękny jest park gołuchowski. Wiele tu ciekawych okazów drzew i zakątków. Uroku dodaje przepływająca rzeczka, której wody tuż przy mostku toczą się po kamieniach. Niedługo drzewa przywdzieją tu świeżą zieleń na przywitanie pełni wiosny, słońce im pomaga w rozwinięciu pąków.

Fot. (2) — K. Przychodźki

19 gnieźnieńskich harcerzy z II drużyny im. Zawiszy Czarnego otrzymało ostatnio Góską Odznakę Turystyczną za wyprawę w Bieszczady.

Harcerki i harce z 15 Drużyny im. H. Sienkiewicza w Pepowie pow. Gostyni prowadzą ożywioną korespondencję z młodzieżą NRD, Włoch i Węgier. Zbierają znaczki, widokówki, obrazki i wiadomości z życia młodzieży tych krajów.

Niedawno w Wagrowcu nauczyciele, opiekunowie drużyn harcerskich i drużynowi debatowali nad ożywieniem działalności ZHP. Referat na ten temat wygłosił inspektor szkolny Florian Dojaś. Dyskusja podkreśliła zapal młodzieży

Rozmaitości

do pracy w tej organizacji, brak tylko instruktorów.

Należałoby więcej uwagi zwrócić na harcerstwo wiejskie. (kdw)

W Wagrowcu powstała Powiatowa Komisja Koordynacyjna Obrony Przeciwdziałającej i Przeciwdziałającej. (emp)

Drużyna im. Marii Konopnickiej z Nowego Tomyśla otrzymała od Spółdzielni Pracy „Ochrona Obiektów” przekaz na tysiąc złotych. Jest to rewanż za podarunek gwiazdkowe, które wręczyli harcerze strażnikom. (emp)

Mieszkańcy uboju winno być bacznie. Nieprzestrzegano tego przepisu po

wodowało już wiele tragicznych następstw. Ostatnio w Wagrowcu ukarano kilka osób za uchylenie się od tego obowiązku grzywnami 500—600 zł. (kdw)

Jadąc szosą z Brzeziny do Sarbii (pow. Czarńków) motocyklista Florian Malinowski wpadł na drzewo. Ciężko ranny przebywa w szpitalu. (jk)

Jak donosi korespondent z Pili, tamtejsza wieża ciśnień, wybudowana przed dwoma laty, stoi nieczynna na wieczną pamiątkę braków. (jk)

Ostatnim obradom Miejskiej Rady Narodowej w

Grodzisku Wlkp. przy słuchiwała się młodzież z wyższych klas Liceum Ogólnokształcącego. Problemy, które zostały poruszone, zapewne i ją interesowały.

Mówiono o konieczności oszczędności gospodarowania, zachęcania mieszkańców do zakładania kwiatników w swoich posesjach, porządkowania obejść.

Poruszono także sprawy Zakładów Mięsnych, które winny produkować lepsze wyroby, dbać o dyscyplinę pracy i podnieść stan sanitarny. Przy omawianiu zagadnienia mieszkaniowego poinformowano radnych, że Spółdzielnia Mieszkaniowa „Współpraca” postawi w niedługim czasie blok mieszkalny. (ss)

Czy masz w domu bibliotekę?

Książka przyjacielem i doradcą

ROK 1958 potwierdził, że książka na wsi nie jest bynajmniej rzadkością. Ludzie wsi czytają chętnie, interesują się wydawniczymi nowościami, często wracają do klasyków, którzy cieszą się ich szczególną sympatią. Potwierdzeniem tych zainteresowań wydawnictwami jest zdobycie 2 lafów przez wiesielkę wielkopolską pierwszego miejsca w skali krajowej. W samych tylko punktach gminnych spółdzielni sprzedano w 1958 r. książek za 1.506 tys. zł. (W 1957 r. obrót przekroczył załódwie 560 tys. zł)

Natomiast w zeszłym roku zanotowano raptowny spadek miłośników kompletowania książek w domu. O tym zjawisku mówiono na specjalnej konferencji z udziałem wszystkich zainteresowanych upowszechnianiem czytelnictwa.

Na wsi — jak wiadomo — sprzedaż książek prowadzi sklepy gminnych spółdzielni. To znaczy, że oprócz artykułów pierwszej potrzeby, gdzieś tam ukryty na półkach mieści się dział książek. Druga przyczyna — to chyba propaganda pozycji w najmniej sprzyjających okresach. Najbardziej odpowiednią porą jest jesień, kiedy kończą się roboty w polu, a wieczory są dłuższe. I wreszcie trzeci powód, dla którego zmniejszyło się w jakimś stopniu czytelnictwo na wsi, to nieodpowiedni dobór książek. W wolnych chwilach ludzie chcieliby czytać obok fachowych — pozycje odbiegające od odczuwającego ich świata — historyczne, podróżnicze, ciekawostki o życiu innych miast itd.

Na konferencji debatowano też na temat środków zmierzających do przybliżenia książki do mieszkańców wsi. W tym wypadku dużą rolę odegrać może właściwa wystawa, zachęcająca do nabycia nowości. Dobór zaś powinien być oparty o znajomość zaintereso-

wań danego środowiska, a tam gdzie jest światło elektryczne, należałoby nasilić upowszechnianie czytelnictwa. Zresztą posiadanie własnej, domowej biblioteczki winno już być zaszczytne na ławkach szkolnych.

Czytelnictwo ma wszelkie dane rozwoju. Przed tym jednak należy „wyjść naprzeciw” odbiorcy. Rozmówcom w lekturze nie sprawi trudności odszukanie jakiejś interesującej pozycji, nawet jeśli ona leży w najbardziej niewidocznym miejscu. Dla tych, którzy dopiero przyzwyczajają się do organizowania własnej biblioteki — nie zawsze mało atrakcyjna forma sprzedaży przyciąga ich uwagę.

Dobrze też się stało, że „Dom Książki” na ostatnie ujemne zjawisko zmniejszenia się popytu na książki zareagował i organizuje w tym roku wiele konkursów celem zachęcenia samych sprzedawców i kolporterów.

Dla nich właśnie, jak również dla instruktorów księgarń, pracowników bibliotek itd. przewiduje wiele cennych nagród. W I etapie (do końca kwietnia) przeznaczono dla sprzedawców GS-ów za odpowiednio urzędzone reklamy i za największą sprzedaż pozycji — 4 tys. zł nagrody, a dla kolporterów — 5 tys. zł. Dla wszystkich innych związanych ze sprzedażą książki na wsi wyznaczono centralnie — 30 tys. zł. W II etapie (do końca grudnia) wprowadzi się współzawodnictwo, a najlepsze wyniki będą nagradzane. Chodzi o to, aby hasło „Wies czyta” znalazło właściwy odźwięk.

Jeszcze jeden moment warto zanotować, który na pewno przyczyni się do lepszego zaopatrywania wsi w książki. Z inicjatywy Ludowej Spółdzielni Wydawniczej powstanie w tym roku nowa sieć

Kurczęta mają powodzenie

Od szeregu lat Zakład Wyłęg Drobiu w Lesznie zaopatrywał w kurczęta nie tylko miejscową ludność, lecz również wiele okolicznych powiatów. W 1959 roku uruchomiono podobne zakłady w Kościanie, Rawiczu, Gostyniu i innych miastach. Nie wpłynęło to bynajmniej na zmniejszenie produkcji, lecz przeciwnie, wzrosło zapotrzebowanie na pisklęta z samego terenu powiatu leszczyńskiego. Świadczy o tym fakt, że w ubiegłym roku sprzedano ich 220 tys., a zapotrzebowanie wynosiło 250 tysięcy.

Placówka w Lesznie wyposażona jest w 10 nowoczesnych inkubatorów o łącznej pojemności 36.400 jaj. W bieżącym roku Poznańskie Przedsiębiorstwo Wyłęg Drobiu przydzieliło zakładowi w Lesznie dodatkowo jeszcze jeden inkubator. Wzrosną tym samym możliwości pełnego zaopatrzenia ludności Leszna i powiatu w kurczęta do chowu.

Na wzrost zapotrzebowania wpłynęła przede wszystkim przeprowadzana przez kółka rolnicze i Związki Hodowców Drobiu akcja propagująca (kursy, szkolenia, wykłady) wczesne wylęgi i sztuczny chów kurcząt.

O ile ta akcja w terenie będzie nadal przebiegała tak dobrze jak dotychczas, należy oczekiwać, że w najbliższej przyszłości znikną legi naturalne ze wsi leszczyńskiej, a tym samym wprowadzi się wreszcie racjonalną gospodarkę w hodowli drobiu. (R)

Przygotowania do obchodu Święta 1 Maja

We wielu miastach powiatowych naszego województwa organizacje partyjne i społeczne przygotowują się do obchodu Święta Pierwszomajowego. Powołano Powiatowe Komitety Obchodu.

We Wrześni Komitet odbył już dwa posiedzenia, wyłonił 5 komisji. Postanowiono tam święto klasy robotniczej obchodzić uroczystej niż w roku minionym. (kst)

W Ostrzeszowie Komitet Obchodu zaapelował o dodatkowe wpłaty na budowę szkół. W programie tamtejszym: występy zespołów artystycznych i sportowych oraz zabawy. 1 Maj zapoczątkuje w Ostrzeszowie jubileusz 700-lecia tego miasta. (kp)

W każdej szkole Szkolna Kasa Oszczędności

Liczą się tylko czyny

Zobowiązania gnieźnieńskich kolejarzy

Załoga Oddziału Trakcji w Gnieźnie doceniając wagę i znaczenie uchwał IV plenum KC PZPR, oraz dla uczczenia Święta Klasy Robotniczej podjęła zobowiązania produkcyjno-usługowe przy naprawach rewizyjnych i naprawach bieżących parowozów oraz oszczędnego zużycia węgla przez arużyny lokomotywowe.

Pracownicy administracyjno-techniczni tej jednostki podjęli natomiast zobowiązania o pracowania i wykonania dokumentacji technicznej dla złożonych pomysłów racjonalizatorskich oraz doszkalania personelu w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych przy obsłudze parowozów i prowadzeniu pociągów.

Załoga Parowozowni Gł. w Gnieźnie wezwwała wszystkich pracowników węzła gnieźnieńskiego i wszystkie jednostki służbowe w okręgu poznańskim do podjęcia podobnych zobowiązań. (om)

Zjazdy powiatowe PCK

Rozpoczęta w czerwcu ubiegłego roku akcja wyborcza w kołach PCK dobiega końca. Powiatowe Oddziały PCK w Sremie, Chodzieży, Krotoszyń, Wrześni, Szamotułach — akcję tę zakończyły i przystąpiły do przygotowań Zjazdów Powiatowych.

Pierwszy Zjazd Powiatowy PCK odbył się w Sremie, na którym delegaci podsumowali osiągnięcia PCK na terenie powiatu. W skład nowego Zarządu weszli: Antoni Ławicki (prezes), Tadeusz Żak, Marian Szafranski, Jan Lange, Stanisław Czajczyński, Ignacy Grześkowiak, dr Roman Surasurzyński, mgr Wacław Bińkowski, Florian Kaczmarek, Maria Szatkowska i Helena Skrzypczak.

Równocześnie z przebiegiem Zjazdów PCK w powiatach Zarząd Wojewódzki w Poznaniu przystąpił do prac przygotowawczych IV Wojewódzkiego Zjazdu PCK, który odbędzie się 29 maja. (na)

Jędrzejewo — wieś wzorowa

Najbliższym celem Powiatowego Komitetu Higienizacji Wsi w Czarnkowie jest podniesienie warunków higieniczno-sanitarnych w wytypowanej jako wzorowej wsi spółdzielczej Jędrzejewo.

Poza założeniem wodociągów, planowanych tam na rok 1960, Komitet opracował dalsze plany, a nawet wybudowanie cnotników, uregulowanie ścieków i gnojowników, założenie zieleńca i 10 lamp, sanitarne oporządzenie studzien publicznych oraz podniesienie stanu sanitarnego domów mieszkalnych, obór i chlewni.

Oprócz środków pomocy państwowej, Jędrzejewo otrzyma środki z Funduszu Gromadzkiego, z czynów społecznych i pomocy ze strony GS-u w Czarnkowie, która będzie nad nią rozciągała opiekę. (s)

Pocztówka z POZNANIA

Niedziela i dzisiejszy poniedziałek były dniami... tragicznymi. Zaczęliśmy o godzinie wcześniej wstawać. Ale że nie wszyscy pamiętaliśmy o cofnięciu zegara o godzinę, wiele było pomyłek i nieporozumień. Teraz trzeba się będzie przyzwyczaić do przyspieszonego rozkładu dnia.

Druga tragedia... dla dających posłuch wszelkim plotkom — to sprawa zmiany cen. Ktoś tu pusił w obiegi pogłoskę o podwyżce ceny na cukier, niejedna gospodyni zapatrzyła się w kilkanaście kilogramów tego artykułu, teraz żałuje, że nie kupiła za to... gwoździ. Ogólnie — trzeba przyznać — zyskało się na tej zmianie, bo przecież czas już kupować buty i odzież wiosenną.

Tylnikarze opuścili już plac Wiosny Ludów i przeniesli się na ul. Dzierżyńskiego. Coraz więcej w tej dzielnicy domów o uśmiechniętym i młodzieńczym wyglądzie.

Interesującym się fotografią polecam wystawę w Klubie Prasy i Książki (róg ul. Fr. Ratajczaka i pl. Wolności), gdzie na pięterku zobaczyć można 70 przepięknych zdjęć kwiatów. Wybierając się zaś do Opery donoszę, że „idzie” w śróde „BARON CYGAŃSKI” w czwartek „JEZIORO ŁABĘDZIE”, w piątek — „MADAME BUTTERFLY”, w sobotę „KOMENDANT PARYŻA”, w niedzielę — „BORYS GODUNOW”. W poniedziałek Opera jest zawsze nieczynna.

W witrynach księgarskich widziałem dziś bardzo dużo nowości przeważnie technicznych. Rolników winna kumunikiacji i Nowego Ratusza (róg Armii Czerwonej i ul. Tad. Kościuszki) ze względu na to, że specjalizuje się w wydawnictwach dla mieszkańców wsi.

Sensacji specjalnych nie mam. Dzień dzisiejszy jest tak podobny do wszystkich innych dni... Pozdrowienia!

J. P.

Pracownicy poszukiwani

Kwalifikowanych tokarzy przyjmą natychmiast Zakłady Produkcji Części Zamiennej Maszyn Budowlanych nr 3, w Poznaniu, Bałtycka 52. K1851

Kierownika Ochrony Przeciw-Pożarowej ze znajomością zagadnień T.O.P.L., oraz maszynistę manewrowego na lokomotywkę spaliniową zatrudnią Zakłady Młynarskie w Poznaniu, przy ul. Fabrycznej 22/23. K1967

Kierowców z I i II kateg. prawa jazdy i długoletnią praktyką do pracy w terenie przyjmie natychmiast Poznańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowo- i Wodno-Inżynieryjnego — Baza Transportu, Poznań—Junikowo, ul. Nowosielecka (dojazd do końcowego przystanku 13). K1980

Głównego księgowego ze znajomością księgowości rolnej do Zakładu Doświadczeń, położonego w powiecie szamotulskim oraz księgowego budżetowego w Poznaniu zatrudni Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań, ul. Staroleśka 31. K1999

Inżynierów-konstruktorów, technologa-kalkulatora, frezerów przyjmie natychmiast Zakład Konstrukcyjno-Technologiczny IMR, Poznań, ul. Staroleśka 31. K2001

Kierownika kontroli technicznej branży gumowej wymagane wyższe wykształcenie techniczne, 4 lata praktyki na stanowisku technicznym oraz laboranta-chemika na etat pracownika fizycznego, wymagane wykształcenie średnie techniczne lub zasadniczej szkoły zawodowej zatrudni natychmiast średni zakład przemysłowy w odległości ca 18 km od Poznania. Oferty z podaniem kwalifikacji należy składać do Biura Ogłoszeń, Poznań, Świerczewskiego 3 dla 2004.

2 rzeźników - ubojowców, 2 rzeźników - wędliniarzy i 2 piekarzy — zatrudni Powiatowa Spółdzielnia Swojców w Świnoujściu (nad morzem), ul. Świerczewskiego 80. Warunki pracy zgodnie ze stawkami obowiązującymi w pionie ZSS. Zakwaterowanie zapewnione. Zgłoszenia pisemnie kierować pod adresem Spółdzielni — Dział Kadr. Reflektujemy tylko na pracowników kwalifikowanych. K2014

Technika odzieżowego na stanowisko kierownika technicznego z praktyką co najmniej 3-letnią na stanowisku kierowniczym — przyjmie od 1. V. 1960 r. Spółdzielnia Odzieżowa w Poznaniu. Warunki pracy dobre. Oferty Biuro Ogłoszeń, Poznań, ul. Świerczewskiego 3 dla nr K2045.

Kierownika księgowości finansowej i starszego księgowego z wyższym, wzgl. średnim wykształceniem i odpowiednią praktyką zaangażuje natychmiast państwowe przedsiębiorstwo montażowe. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47263g.

Kucharkę samodzielną z praktyką do stołówki pracowniczej poszukujemy zaraz. Zgłoszenia: PGR Modrze, poczta Modrze, pow. Poznań. 47268g

10 robotników do prac sieciowych na terenie Poznania i wojew. poznańskiego zatrudni od zaraz Samodzielny Oddział Wykonawstwa Inwestycyjnego, Poznań, ul. Grunwaldzka 1, pok. 10. Wynagrodzenie do omówienia. Pracownicy otrzymują odzież ochronną, deputat węglowy oraz ulgową taryfę energii elektrycznej. K2012

3 sprzątaczkę, 1 pracownicę do ogrodu warzywnego przyjmie zaraz Dyrekcja Ośrodka Szkolenia Rolniczego w Poznaniu, ul. Gołęcińska 9. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. K2023

OGŁOSZENIA DROBNE

Praca

Gosposi samodzielnego do lekarza dla trzech dorosłych osób poszukuje od zaraz do Wrześni k/Poznań, Dr Mejer, ul. Staszica 14. Zapewnia się zwrot kosztów podróży. 6640p

Pomoc domowa do trojga dorosłych osób potrzebna. Zgłoszenia między godz. 17-19, Kasztelanska 65. 47012g

Ucznia-uczenicę poszukuje Zakład Krawiecki męsko-damski. Kawiecki, Głogowska 87. 47014g

Nauka

Tańców towarzyskich wucza: Adela Szczurkówna, Poznań, Aleje Marcinowskiego 2a, parter. 46953g

Kursy tańca klasycznego i nowoczesnego oraz saoir-vivre organizuje Towarzystwo Krzewienia Wiedzy Praktycznej. Naukę prowadzi kierownik baletu. Informacje i zapisy w sekretariacie: Poznań, Lampęgo 7, telefon 14-45, od godz. 8-19. 47113g

Kupno

Kurs pisania na maszynach organizuje Wojewódzka Dyrekcja Kursów Stow. Stenografów i Maszynistów PRL, Poznań, Chelmonskiego 7 — tel. 653-11. 46656g

Kupię maszynę do szycia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46995g.

Kupię skuter Lambretta lub Peugeot w dobrym stanie. Jerzy Nowak, Wągrowiec, Świerczewskiego 5. 47005g

Pianino wezmę w dzierżawę lub kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47027g

Sprzedaż

Wózki dziecięce głębokie, spacerówki dla lalek poleca H. Świątek, Poznań, Wrocławska 13. 46192g

Wózki dziecięce nowoczesne modele, wielki wybór oraz materace wszelkich rozmiarów poleca Brzozowska, Poznań, Armii Czerwonej 10. 46337g

Sprzedam Fiat 600 Multipla sześciopiętrowy, szafarowopopielaty, wiele części zamiennych. Oferty: 32385, Wrocław, Prasa, Podwale 62. K2079

Cegła biała gat. I, wapno poleca: Hurtownia M. Rzekecki, Bydgoszcz, Em. Piater 20. K2095

Motocykl WFM w idealnym stanie — wiśniowy sprzedam. Strzelńska 7, końcowy linii 13 — Junikowo. 47150g

Pianina okazjnie sprzedaje — kupuje Magazyn Fortepianów, Poznań, Czerwonej Armii 39. 47141g

Motocykl Jawa 250 ccm, 7.000 km, jak nowy sprzedam, Jackowskiego 52a m. 3, od godz. 16-18. 46649g

Motocykl WFM tania sprzedam. Łazowa 78 m. 2 (hotel). 47223g

Spacerówkę gładką, dobrym stanie, sprzedam. Przemysłowa 29 m. 2. 47136g

Spacerówkę — kulkowe łożyska, mało używaną sprzedam. Szamarzewskiego 60 m. 41. 47231g

Sprzedam sypialnię oraz spacerówkę nową gładką. Staszica 18 m. 19. 47018g

Samochód osobowy na chodzie okazjnie sprzedam. Ostroga 21, po godzinie 15. 47022g

Sprzedam 3 roje pszczoły i psa wilka. Poznań, Winiarska 39. 47024g

Wózek koszykowy głęboki, sypialnię, ciemną sprzedam. Jarochowskiego 28 m. 4. 47008g

Wózek głęboki ceratowy oraz zegar stojący sprzedam. Armii Czerwonej 29 m. 6, w podwórzu. 47010g

Pustaki ceramiczne stropowe z rozbiórki sprzedam, stan dobry. Blacharska 1 (Główna), obejrzyć na miejscu, tel. 28-26. 47004g

Sprzedam cyrkle, bufet kuchenny, stoły oraz inne meble. Poznań, 18a m. 5. 47003g

Rower wyścigowy „Huragan” mało używany sprzedam. Mosina, Garbarska 5. 47000g

Okazjnie sprzedam ule z pszczołami lub zamienie na motocykl. Wawrzyniaka 26, stolarnia. 46997g

Sprzedam nową elektryczną maszynę do szycia szwedzka, „Husgvarna Atomic”. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47031g.

Sprzedam motocykl „Panonia” 250 ccm nie używany. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47034g.

Jadalnię, zegar Beckera (stan dobry) sprzedam. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47036g.

Łóżeczko masywne i praktyczne sprzedam. Grobla 29 m. 19. 47039g

Lokale

Mieszkania do zamiany poleca „Parcelo-Willi”, Czerwonej Armii 29, godz. 9-17. 47061g

Zamienie 4-pokojowe z kuchnią, komfortowe (Trzciel) na 2-pokojowe z kuchnią w Poznaniu. Oferty K. Czerwonek, Trzciel, ul. Armii Czerwonej 26, k/Zbąszynia. 47009g

2 samodzielne mieszkania: 2 pokoje z kuchnią i pokój z kuchnią zamienie na 3-pokojowe lub 2 pokojowe i pokój. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47103g.

Przyjmę panów na wspólny pokój. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47035g.

Zamienie 2 pokoje, kuchnię w Szczecinie na pokój z kuchnią w Poznaniu. Wóznik Szczecin, Krasińskiego 99 m. 12. 46993g

Samotny (często na wyjazdach) poszukuje pokoju pustego lub umeblowanego na okres do 1 roku. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47110g.

Zamienie pokój z kuchnią 36 m², samodzielną na pokój samodzielną. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47111g.

Bydgoszcz - śródmieście! Dwa ładne pokoje, kuchnia, przynależnościami, I piętr., samodzielne, zamienie na podobne w Poznaniu, peryferie wykluczone. Władysław: Bydgoszcz, Kaszubska 11 m. 4. 47175g

Nieruchomości

Sprzedam morgę ogrodu z domkiem niewykończonym i wolnym mieszkaniem w Luboniu, Lassek, ul. Kurowskiego 5 (przy ul. Dworcowej). 47011g

Okazjnie sprzedam gospodarstwo własne 7,33 ha z zabudowaniami, cena 50.000 zł, Emanuel Maciejewicz, poczta Łagiewniki Kościelne, pow. Gnieźno. 6840p

Domki jednorodzinne wolne w Poznaniu, Luboniu, Mosinie sprzedam „Fortuna”, Ratajczaka 30, 47077g

Gospodarstwo 12,5 ha, 200 drzew owocowych, sprzeda właściciel, Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46946g.

Sprzedam 1/2 ha ziemi wraz zabudowaniami, 3 km od Wrześni, zaraz do objęcia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46861g.

Parcele przy Lubieckiego (Ostrowo) — sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46965g.

Sprzedam 3 morgi ziemi pod zabudowę blisko Zabikowa. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46976g.

Parcele — Przeźmierów, Warszawskie Osiedle, Włocławek, Naramowice już od 14.000 zł — sprzedaje Krzesiński, Świerczewskiego 1. 46987g

Sprzedam działkę 400 m² w Luboniu 4. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46989g.

Sprzedam parcelę — sad 1300 m². Działka Grunwald, Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47001g.

Sprzedam parcelę ca 2000 m² z budynkiem gospodarczym przy Dąbrowskiego. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47002g.

Sprzedam tania działki koło Wągrowca o powierzchni 2000 m². Zgłoszenia Włóski Ręgliński, p-ta Wągrowiec. 47043g

Unieważnia się

książeczkę kontrolną woskówkę oraz zezwolenie na zakup tychże, wydane przez Prez. Pow. Rady Narodowej w Wągrowcu. K2102g

Zamienie dużą parcelę na przedmieściu Poznania na kawalerkę wyłączoną w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 47007g.

Sprzedam domek z możliwością zamiany jednego pokoju. Poznań, Albańska 119, działka. 47026g

Lekarskie

Protezy oczu wykonuje lekarz-specjalista H. Leowenstein, Łódź, Nowotki 23. K2072

Zduby

1 kwietnia wieczorem zgubiłem portmonetkę w której były również klucze. Uczciwego znalazcę wynagrodzę. Tel. 630-92. 47299g

Rozne

Słaby płomień gazowy w kuchencek powiększa mi parokrotnie. Warsztat „Terrax”, Poznań, Kochanowskiego 5, tel. 91-82. 46812g

Ogrodnicy (małżeństwo) oddawiają, zakładają, ładne praktyczne ogródki. Poznań, Kossaka 9 m. 12 — Sławimscy. 46862g

Garbuję, farbuję, uszlachetniam skóry futerkowe, lisy, barany (bobra na wyder). Lisy leśne, nutrie rozjaśniam na kolor bezowy. A. Łukasik, Poznań, Dworcowa 14, telefon 846-41 (pierwsza boczna od ul. Wielkopolskiej). Dojazd tramwajem: 9, 11, 15, 16. 46999g

Wykonuje torebki celofanowe, Wyrób Galantarii Gdynia-Oriowo, Inżynierska 88. K2078

Poszukuję współnika z gotówką 50 tys. zł na warsztat mechaniczny i wyrób z tworzyw sztucznych. Posiadam gotowe artykuły i zamówienia. Warunki do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46915g.

Wytwórnię galanterii gipsowej zaprowadzoną — sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46920g.

Przystąpię do spółki w przedsiębiorstwie z gotówką i współpracą. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46988g.

Przystąpię do hodowli drobiu z współpracą i gotówką. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46998g.

Podnoszenie oczek, okrętek, dziurki, naprawę kołnierzy w męskich koszulach wykonuje: Armii Czerwonej 25, w podwórzu. 47033g

SPÓŁDZIELNIA INWALIDÓW „METALOWIEC” W POZNANIU

zawiadamia, że

PRZENIOSŁA

zakład produkcyjny oraz biura z ulicy Świerczewskiego 29 na ulicę Bułgarską 39a, w Poznaniu, telefon 624-65. K2052

Przetargi — Komunikaty

Państwowy Ośrodek Hodowli Zarodowej Garzyn, stacja kol. Garzyn, pow. Leszno, ogłasza przetarg żrebaków w wieku 1—3 lat. Przetarg odbędzie się w gospodarstwie Garzyn, w dniu 14 kwietnia 1960 r. 47139g

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego w Zielonej Górze z siedzibą w Sułchowie, Pl. Gen. Świerczewskiego 12, telefon 35, ogłasza przetarg na wykonanie następujących robót:

1. w tuczarni Gorzów Wlk.
 - a) remont kapitalny instalacji elektrycznej, niskiego napięcia;
2. w tuczarni Chruściel k. Gorzowa Wlk.
 - a) wymiana wewnętrznej instalacji elektr.;
3. w tuczarni Świebodzin
 - a) remont i uzupełnienie instalacji wodno-kanalizacyjnej;
4. w tuczarni Świdnica k. Zielonej Góry
 - a) wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej i ciepłej wody.

Słabe kosztorysy są do wglądu w tut. Sekcji Inwestycji. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Termin wykonania powyższych robót do 15 czerwca 1960 r. Roboty winny być wykonane z materiałów wykonawcy. Oferty należy nadsyłać pod wyżej podanym adresem, do dnia 13 kwietnia br. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15 kwietnia 1960 r., o godzinie 10 w siedzibie Przedsiębiorstwa. K2068

PKP Samochodownia w Poznaniu, ul. Kolejowa 13, ogłasza I i II przetarg ograniczony, na sprzedaż: samochodu marki „Dodge”, o ładowności 3/4 tony, w cenie wywołania 40.000 zł w pierwszym przetargu, a 24.000 zł w drugim przetargu. Przetarg odbędzie się w dniu 14 kwietnia br., o godz. 9 w Samochodowni, ul. Kolejowa 13. Jeżeli w pierwszym przetargu pojazd nie zostanie sprzedany, drugi odbędzie się po upływie 14-dniowym, tj. dnia 28 kwietnia br. Wadium w wysokości 10 proc. ceny wywołania należy składać najpóźniej na dzień przed wyznaczoną datą przetargu w Kasię Stacyjną na Dworcu Zachodnim. Pojazdy można oglądać w dni powszednie w godz. 10 do 14, w Samochodowni po uprzednim zgłoszeniu się u kierownika. 47318g

Komunikat

Rada Wydziału Ogólnie-Ekonomicznego Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Poznaniu podaje do wiadomości, że dnia 15 kwietnia 1960 roku, o godzinie 11, w Klubie WSE — II piętro, ul. Marchlewskiego 146/150 odbędzie się publiczna dyskusja nad rozprawą doktorską z. prof. mgr. Zygmunta Szymczaka, pt.: „Złoty w gospodarce Polski w latach 1924—1939”. Pro motor: prof. dr Jan Zdzitowiecki. Referenci: prof. dr Wacław Fajans, doc. dr Zbigniew Jaśkiewicz. Z pracą i opiniami referentów można się zapoznać w Bibliotece Głównej WSE — Czytelnia pracowników nauki. Wstęp wolny. K2089

Poszukuje pożyczki 6.000 zł. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46929g.

Podróżujący handlowiec przyjmie przedstawicieli. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 46943g.

Wielebnemu Duchowieństwu, szczególnie Ks. Prałatowi Frankiewiczowi, Powstańcom Wlkp., Dyrekcji, Lekarzom i Pracownikom Sanatorium Przeciwdrożdżowego w Kowanku, Kolegom Aptekarzom, wszystkim Znajomym i Przyjaciółom za oddanie ostatniej przysługi w pogrzebie, śp.

mgr. farm. Andrzeja Michalskiego

oraz za okazane szczerze dowody współczucia, złożone wieńce i kwiaty

serdeczne „Bóg zapłać”!

składają

SIOSTRY

Poznań, ulica Kasprzaka 42. 47350g

Dnia 1 kwietnia 1960 r. zmarła, nasza droga, kochana siostra, szwagierka i ciocia, śp.

Anna Jahns

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 5 bm., o godzinie 11,30 z kaplicy cmentarnej na Junikowie. RODZINA

47372g

Dnia 2 kwietnia 1960 r. zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana matka, nasza kochana babunia, przeżywszy lat 82, śp.

Aleksander Kozłowski

Pogrzeb odbędzie się w środę, 6 bm., o godzinie 11,30 z kaplicy cmentarnej na Junikowie. W głębokim smutku pogrążona ZONA Z CÓRKĄ 47400g

Dnia 3 kwietnia 1960 r. zakończyła swój pracowity żywot, po długich, z anieliską cierpliwością znoszonych cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana córka, matka, teściowa, babunia i siostra, przeżywszy lat 55, śp.

Władysława Duszyńska

Pogrzeb odbędzie się w środę, 6 bm., o godzinie 10 w Dziekanowicach.

W smutku pogrążeni

RODZICE, CÓRKA, SYNOWIE I RODZINA

47484g

Dnia 2 kwietnia 1960 r. zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, teściowa i babunia, przeżywszy lat 69, śp.

Jadwiga Nowak

Pogrzeb odbędzie się w środę, 6 bm., o godzinie 16 z kaplicy cmentarnej Bożego Ciała, przy ul. Bluszczywej.

W smutku pogrążeni

SYNOWIE, SYNOWIE I WNUKI

47470g

Dnia 3 kwietnia 1960 r. zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana żona, nasza kochana babunia, w wieku 72 lata, śp.

Z DOMU NOWAK

Władysława Wiśniewska

Pogrzeb odbędzie się w środę, 6 bm., o godzinie 11,10 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W ciężkim smutku pogrążeni

MAŻ, CÓRKA, SYN, SYNOWA, ZIEĆ I WNUCZKI

Poznań, Słoneczna 1. 47433g

ś. + p.
z Sas-Karczyńskich

Maria Danielewska

najdroższa żona, matka i babunia zakończyła ofiarne i pełne poświęcenia życie w dniu 28 marca 1960 r. w Sopocie, gdzie pochowana została na cmentarzu parafii NSP Jezusa.

O bolesnej stracie zawiadamiają

MAŻ, SYNOWIE, SYNOWE I WNUKI

Poznań, Sopot, Warszawa, Bydgoszcz. 47275g

Dnia 2 kwietnia 1960 r. zakończył swój pracowity żywot, opatrzony Sakramentami św., nasz kochany ojciec, teść, dziadek i pradziadek, przeżywszy lat 82, śp.

Telesfor Szymkowiak

Pogrzeb odbędzie się w środę, 6 bm., o godzinie 10,30 z kaplicy cmentarnej na Górcynie.

W głębokim smutku pogrążone

CÓRKI I RODZINA

Poznań, Fredry 3. 47431g

Dnia 2 kwietnia 1960 r. zasnął w Bogu, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa, ukochana matula, teściowa, babunia, przeżywszy lat 79, śp.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci mej najdroższej żony i naszej ukochanej siostry, śp.

Wandy Orłowskiej

zostanie odprawiona msza św. żałobna w czwartek, 7 bm., o godz. 7 w kościele Sw. Jana Kantego, przy ul. Grunwaldzkiej.

Wszystkich Krewnych, Znajomych i Przyjaciół zawiadamiają

MAŻ I SIOSTRY

Poznań, ul. Zakręt 10, Kasprzaka 42. 47349g

Dnia 2 kwietnia 1960 r. zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana matka, teściowa, babunia, prababunia, siostra i ciocia, przeżywszy lat 81, śp.

Pelagia Szarawska

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 5 bm., o godzinie 15 z kaplicy cmentarnej na Je

Z Opery

Premiera
„Komendanta Paryża“

Opera jest to sztuka dla mas — sztuka, która z natury rzeczy musi paktować z publicznością, zapelniającą co wieczór tysiąc miejsc na sali. Kompozytorzy współcześni piszą często eksperymentalne symfonie lub kwartety dla wykonania jednorazowego, dla jednowieczorowej dyskusji w garście melomanów z nadzieją, że „może przyszłe pokolenia ocenią właściwie wysiłek twórczy“...

Inna sprawa, że takie kompozycje zalegają często potem szuflady biurka autora lub — wydrukowane — wypełniają latami magazyny księgarń. Za to do teatru operowego chodzą wszyscy: uczniowie szkolni i ekspedientki, chłopcy, robotnicy i urzędnicy, profesorowie uniwersytetu i kolejarze. Chodzą po szersze i zrozumiale przemawiająca sztuka, po myśli muzyczne czyli melodie, które można jakoś uchwycić, zapamiętać, a nawet zanucić wychodząc z teatru. Świetnie, jeśli do tego wszystkiego dopasuje się walor wartościowego, dobrze zbudowanego libretta. Choć podkreślam: nie to w operze stanowi najważniejszy czynnik!

Po błyskawicznej akcji wędrujemy do kina. Na wzorowy dramat — do zwykłego teatru. Do opery idzie się przede wszystkim po muzykę. I cóż z tego, że „Bał maskowy“ lub „Cyganeria“ mają słabe i rozwlekłe teksty, podczas gdy wszystkie minusy tekstu z nawiązką rekompensuje geniusz melodyczny Verdiego i Pucciniego. Ale czy wartościowe dzieło operowe to konieczność przeszłości? Czy nie ma w czasach współczesnych przed stawień operowych lubianych i rozumianych przez publiczność masową? Naturalnie są. Wielkie sukcesy odnosi na tym polu grupa kompozytorów radzieckich, angielski Britten, Pizetti (Włochy), Menotti (USA) kilku utalentowanych autorów francuskich (np. Milhaud), szwajcarskich i niemieckich.

Oczywiście, napisanie tak potężnej maszyny jak opera wymaga od kompozytora nie byle jakiego rozmachu i doświadczenia. Trzeba mieć wiele wyrozumiałości, oceniając nową premierę w naszym Teatrze Wielkim, czyli „Komendanta Paryża“ Witolda Rudzińskiego. Jest to bodaj druga z kolei opera tego autora (po „Janku muzykancie“). Przecie sam Verdi napisał kilkanaście słabszych pozycji, nim mu się zaczęło udawać coś wartościowego („Rigoletto“). Czyli że należy odnieść się z szacunkiem do wysiłku polskiego autora, który ambitnie zamierzył się na wielką rzecz. Sygnalizuję tak frapujący temat, jakim są dzieje Komuny Paryskiej.

Moment historyczny był wstrząsający. Krwawo tłumiony zryw proletariatu francuskiego stał się niejako nowym, tragicznym powstaniem polskim, pod wodzą Jarosława Dąbrowskiego, walczącego o wolność i socjalizm. Libretto Tadeusza Marka, oprócz kilku scen rewolucyjno-batalistycznych, niestety, nie ma w sobie wiele teatralności. Wątpliwy i za mało rozbudowany jest dramatyczny konflikt. Błada i papierowa charakterystyka postaci.

W obrazie zrazu nie słychać w ogóle o co chodzi (o ile ktoś wcześniej nie zaglądał do programu). Soliści śpiewają swoje recitativy zagłaszani, bez przerwy, przez jaskrawą instrumentację, gdzie dominuje „blacha“ i perkusja. Rudziński boi się jak ognia posadzenia o eklektyzm czyli artystyczne wstecznictwo. Pragnie koniecznie przełamać konwencjonalizm

formalny opery dawnego typu. Tedy ucieka ciągle od płynniejszej frazy melodyjnej.

Mowy nie ma, by przeciętny słuchacz mógł tu uchwycić choćby jakiś jeden wyrazisty temat muzyczny. Razi dziwna monotonia nastroju gdzie od początku do końca dominuje zgiełk wojskowy lub suchy patos recytacji Dąbrowskiego. Muzyka Rudzińskiego nie przylega do bohaterów dramatu. Nie charakteryzuje ich postaci. Nie jest dostatecznie giętka, zmienna i komunikatywna. Kompozytor traci już kontakt z audytorium po pierwszym obrazie.

W sumie daje widowski o charakterze bardziej filmowo-illustracyjnym niż teatralno-operowym. Rzecz jasna, że z całości wyłowić można kilka fragmentów muzycznie ciekawych (jakis jeden antrakty symfoniczny oraz „opłakiwanie Ludwika“ w V obrazie). Ale tego dobrego znajdujemy zbyt mało. Nie można oprzeć się wrażeniu, że odpowiedzialny temat „Komendanta Paryża“ podźwignąłby dopiero mistrz na miarę Mussorgskiego lub Wagnera.

Operę Rudzińskiego starał się (o ile możliwości) uratować inscenizator W. Bregy przez wyjątkowo pomysłową reżyserię, ozięsto puszczając w ruch scenę obrotową, wykorzystując efektowne masy chóru i statystów. Dyrygent A. Wieherek usiłował ożywić partyturę szybkimi, urozmaiconymi tempami i swym nieprzeciętnym temperamentem odtworzyć. Dekoracje projektował S. Janasik (stonowane w kolorystyce, aluzyjne, dyskretnie). Wśród licznej obsady solistów trudno wyróżnić kogokolwiek. Wszyscy śpiewali owe bardzo niewokalne partie, usiłując jakoś wybrnąć honorowo z niewdzięcznego zadania.

Zastępca

Kwiecień	Imieniny
5	Wincentego Ireny
wtorek	Stońce: wsch.: 5.20 zach.: 18.33

Teatry

W POZNANIU:

OPERA — ul. Fredry — g. 19 — „Straszny Dwór“ (koniec około g. 22)

POLSKI — ul. 27 Grudnia — g. 19 — „Śmierć Komiwojażera“ (koniec około g. 22)

NOWY — ul. Dąbrowskiego — g. 19 — „Nie ma sprawiedliwych“ (koniec około g. 21.45)

OPERETKA — ul. Niezłomnych — g. 19 — „Fajerwerk“ (koniec około g. 21.45)

Scena z II aktu operetki „Fajerwerk“

SATYRY — nieczynny
MARCINEK — ul. Armii Czerwonej — g. 11 — „Tygrys tańczy dla Szu — Hin“

W WOJEWÓDZTWIE:

KALISZ — „Uczeń diabła“
SIERADZ — „Kocham, kocham“

Kina

W POZNANIU I W POWIECIE
APOLLO — ul. Ratajczaka — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.30 — „Jeździec znikąd“ (USA 14 l.)

BALTYK — ul. Roosevelta — g. 15.30, 18, 20.30 — „Pieśń purpuruwego kwiatu“ (szwedz. 18 l.)

Sukces
poznajskich
modelarzy

Wrocławiu odbył się czwórmecz miast modelarzy szybowcowych, drużyna Poznania wywalczyła pierwsze miejsce — 2276 punktów, przed Wrocławiem — 1486, Ostrowem — 1448 i Jelenią Górą — 1094 punkty. Indywidualnie zwyciężył T. Kowal (Poznań) 830 punktów przed J. Burym (P-ń) 824 i H. Jurewiczem (J. G.) — 654.

Modelarze poznajscy wystąpią w dorocznym popisach podczas Małej Olimpiady „Głosu“, 8 maja br. (p)

Kto chce jechać
na mecz z NRF?

Spółdzielnia Turystyczna „Gromada“ organizuje wycieczkę autokarem na mecz Polska — NRF, który odbędzie się 10 bm. w Łodzi. Przejazd autokarem w obie strony, oraz obiad wraz biletem wstępu kosztuje 190 zł. Informacji można zasięgnąć pod nr tel. 24-16, 515-78 i 508-87 i w sekretariacie „Gromady“, ul. Mickiewicza 33. (p)

W Toto-Lotku

wylosowano w niedzielę następujące numery: 16 (kolarstwo), 17 (łuczniostwo), 21 (piłka wodna), 29 (rzut dyskiem), 37 (sporty motorowodne), 48 (żeglarstwo) oraz dodatkowo 33 (skok wzwyż).

Poniedziałne refleksje

Zgodnie z przewidywaniami

Na zakończenie pierwszej części rozgrywek ligowych piłkarzy (przerwa trwać będzie do 8 maja) oglądaliśmy na stadionie debieckim wielkie derby Poznania. Zawody, co można było przewidzieć, zgromadziły na widowni rekordową ilość publiczności.

Sympatycy piłki nożnej mogą być podwójnie zadowoleni: z dobrej gry swych pupilów oraz ilości strzelonych bramek. Siedem goli w jednym spotkaniu, to na boiskach poznajskich rzecz wprost niezwykła!

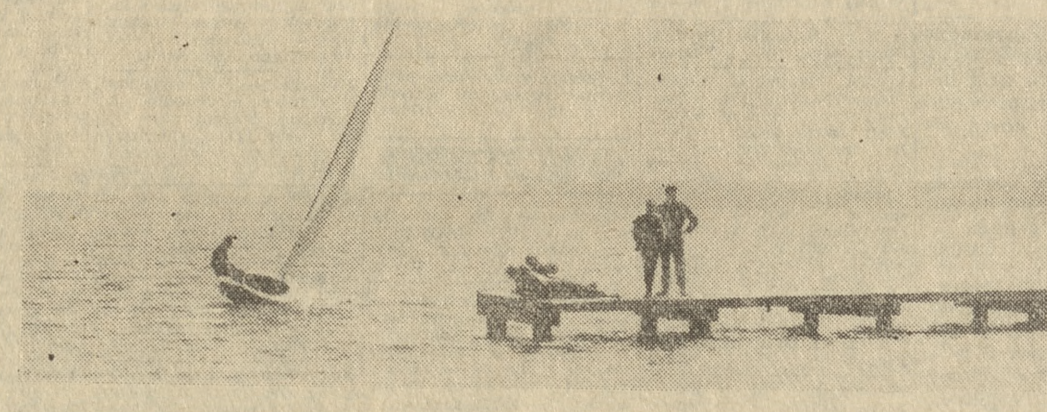
Po co ta przerwa?

Miesiąc przerwy po czterech pierwszych kolejkach rozgrywek jest chyba jakimś nieporozumieniem. Rozumiem, że trzeba rozegrać spotkania międzypaństwowe z Niemcami (18 bm) i Szkocją (4 maja), lecz w tym celu wystarczyłoby przełożyć kilka (lub wszystkie) spotkań I ligi. II liga mogłaby z powodzeniem grać dalej.

Żeglarze
już płyną

Promienie słoneczne zwabiły w niedzielę najodważniejszych żeglarzy na wody kierskiego ośrodka. Wypłynęli już na swych jachtach zawodnicy Ludzkiego Klubu Sportowego, Jacht Klubu Wielkopolski, i Ligi Przyjaciół Żołnierza. W szalasach trwają przygotowania łodzi do sezonu, którego otwarcie nastąpi 24 bm. Na zdjęciu, reprezentant LKS — B. Knaśki zdraza przyzłym regatowcom łajki manewrowania żaglem.

Fot. — K. Przychodźki

Przerwa bardziej celowa byłaby w czerwcu, kiedy wysoka temperatura daje się piłkarzom porządnie we znaki.

Obecnie piłkarze nie są jeszcze zmęczeni czterema zaledwie kolejkami rozgrywek; przerwa może nawet przeszkodzić utrzymaniu dobrej formy. Lech na przykład traktuje kwiecień zupełnie ulgowo. 10 bm w Poznaniu spotka się ze Stalą Rzeszów, a 24 rozegra rewanż w Rzeszowie. W święta Lechici będą odpoczywali. 1 maja 9 zawodników jedzie z reprezentacją Poznania do Cottbus, 8 maja — mistrzowskie spotkanie w Gorzowie, potem wyjazd na dwa mecze do NRD.

Przez półtora miesiąca nie zobaczymy Lecha w ani jednym interesującym lub ważnym spotkaniu!

Gratulujemy!

Koszykarzom Warty, którzy wraz ze Spółem Łódź zakwalifikowali się do I ligi, jeszcze raz serdecznie gratulujemy. W przyszłych mistrzostwach Lech będzie miał znowu miejscowego partnera.

Niestety, akademicy poznajscy nie uzyskali awansu. Na pocieszenie jednak koszykarki AZS w przedostatniej rundzie rozgrywek o wejście do I ligi wysunęły się na pierwsze miejsce. Jeśli akademicy wygrają w niedzielę u siebie z

Olsza Kraków, w przyszłym roku w 8-drużynowej I lidze żeńskiej Poznań będzie reprezentowany przez trzy zespoły.

Bez rewelacji

Bez rewelacji minęły mistrzostwa bokserskie okręgu W boksie poznajskim trwał nadal wielki impas. Świadczy o tym fakt uczestniczenia w mistrzostwach jedynie 44 zawodników; nadal nie widać nowych talentów.

Zapaśnicy poznajscy, którzy walczyli w Warszawie mistrzostwach Polski, zajęli zgodnie z przewidywaniami trzecie miejsce za Warszawą i Katowicami. Zespołowo nie ma żadnego postępu w stosunku do roku ubiegłego. Tytuł mistrzowski przywozi w wadze półciężkiej Broda, a wice mistrzowski — Waliński. Jedynie trzecie miejsce dla Poznania wywalczyli w wadze średniej — Dragan.

Marek Wierchowiski

Od przodownika
do outsidera

PIŁKA NOŻNA

I LIGA

Łódzki KS — Legia 0:0	
Stal — Lechia 2:1	
Odra — Górnik 4:1	
Wisła — Polonia Byd. 2:0	
Ruch — Polonia Byt. 1:0	
Gwardia — Pogon 1:1	
1. Legia (1)	4 7:1 6:2
2. Wisła (3)	4 6:2 8:4
3. Stal (4)	4 5:3 6:2
4. Odra (9)	4 4:4 6:4
5. Ruch (8)	3 4:2 5:4
6. Łódzki KS (6)	4 4:4 4:4
7. Polonia Byt. (2)	4 4:4 4:4
8. Pogon (5)	4 4:4 5:5
9. Górnik (7)	4 3:5 4:9
10. Gwardia (2)	3 2:4 1:3
11. Polonia Byd. (10)	4 2:6 2:8
12. Lechia (11)	4 1:7 3:6

II LIGA — grupa północna

Polonia — Śląsk	1:3
Arkonia — Warta	2:1
Polonia — Calisia	0:0
Zawisza — Unia Gorzów	3:0
Lech — Olimpia	5:2
Baltyk — Unia Racibórz	0:0
1. Śląsk (1)	8:0 18:2
2. Lech (2)	8:0 13:3
3. Zawisza (3)	6:2 9:2
4. Arkonia (4)	6:2 5:3
5. Baltk (6)	4:4 3:4
6. Calisia (7)	4:4 3:10
7. Olimpia (5)	3:5 4:7
8. Unia Racibórz (8)	3:5 4:7
9. Unia Gorzów (9)	2:6 2:7
10. Polonia W-wa (11)	2:6 1:5
11. Polonia Gdańsk (10)	1:7 2:8
12. Warta (12)	1:7 2:8

II LIGA — grupa południowa

Górniki Rad. — Unia Tarnów	1:1
Naprzód — Concordia	0:1
Stal Mielec — Legia	3:0
Wawel Kraków — Garbarnia	0:1
Piast — Stal Rzeszów	0:0
Wawel Wierk — Cracovia	0:0
1. Cracovia	7:1 8:4
2. Unia Tarnów	6:2 3:1
3. Stal Mielec	5:3 6:3
4. Górnik Radlin	5:3 8:8
5. Naprzód Lipiny	4:4 4:3
6. Stal Rzeszów	4:4 1:1
7. Legia Krosno	4:4 2:4
8. Piast Gliwice	3:5 7:6
9. Wawel Wierk	3:5 5:6
10. Concordia Knurów	2:6 3:5
11. Wawel Kraków	2:6 1:4
12. Garbarnia	2:6 1:4

LIGA POZNAŃSKA

Polonia P-ń — Kolejowy KS 2:1	
Górniki — Polonia L. 2:1	
Obra — Zjednoczeni 1:0	
Prosnia — Dyskobolia 3:5	
Rawicki KKS — Grunwald 1:2	
Polonia N. T. — Olimpia Kolo 4:0	

1. Dyskobolia (1)	4 8 12:4
2. Obra (2)	4 8 11:4
3. Zjednoczeni (3)	4 6 6:4
4. Górnik (5)	4 6 4:5
5. Polonia L. (4)	4 4 6:5
6. Polonia N. T. (6)	4 5 8:3
7. Grunwald (8)	4 4 8:8
8. Rawicki KKS (7)	4 2 6:6
9. Polonia P-ń (12)	4 2 3:6
10. Olimpia Kolo (9)	4 2 4:12
11. Kolejowy KS (10)	4 1 2:7
12. Prosnia (11)	4 0 8:14

O WEJŚCIE DO I LIGI

KOSZYKOWKI ZENSKIEJ	
Spójnia — AZS 46:48	
Olsza — Warszawianka 63:45	

1. AZS Poznań	5 8 238:247
2. Olsza Kraków	5 8 255:229
3. Spójnia Gdańsk	5 7 247:247
4. Warszawianka	5 7 251:268

BOKS

MISTRZOWIE OKRĘGU

waga musza — E. Pluciński	
waga kogucia — R. Stanisławski	
waga półciężka — Wł. Kaluży	
waga lekka — J. Siatacz	
w. lekkopółśred. — J. Sobolewski	
waga półśrednia — R. Jakubowski	
waga lekkosred. — M. Kaczmarek	
waga średnia — H. Kubasik	
waga półciężka — K. Dudzik	
waga ciężka — T. Grzelak	

Sprawdziany — konstrukcja i obliczenia — E. Krawczuk, A. Ankiewicz str. 260 zł 30. Książka przeznaczona jest dla konstruktorów sprawdzianów. Materiały tu zawarte oparto na obowiązujących Polskich Normach.